

Boj za Jugoslovanstvo. Dr. Vošnjak odgovarja v sobotnem »Slov. Narodu« dr. Rostoharju na napad. Odgovor dr. Vošnjaka je popolnoma primeren in upamo, da bo s tem spor, ki je tu in tam presegal meje dostojnosti, končan.

Praski »Čas« nadaljuje svoja izvajanja. Dopisnik podaja pregled spora iz zadnjega časa na Slovenskem in konstatira, da so se vsi slovenski listi enoglasno postavili proti nazorom dr. Rostoharja. Članek je objektivno in zelo informativen.

Narodno jedinstvo. Pod tem naslovom prinaša »R. N. List« lep članek, ki se tiče posebno nas Slovencev. Pravi: Ni glavna stvar, kako se narod imenuje, ampak da živi, da je svoboden in da napreduje. To je treba naglasiti, ker pogosto zaradi malih zaprek padejo velike misli. Ako so vsi drugi predpogoji za edinstvo, ne sme nas motiti ime. Hrvat in Srbi so v tem že dosegli edinstvo. Težje bo pri nas in pri Bolgarih — ker so nekoliko večje jezikovne razlike. (Gotovo je, da niti Slovenci niti Bolgari ne bodo žrtvovali svoje narodne kulture in narodnega jezika — to pa naj nas in nikogar ne moti, da bi ne bili odločni jugoslovani.)

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca marca 1913. l. sledeči promet i. s. I. Prejemki. a) Redni prejemki: 1. Prispevki od nabiralnikov K 503.19. 2. Prispevki podružnic i. s.: Kranjska K 478.35, Stajerska K 694.73, Koroška K 25.20, Primorska K 880.08, skupaj K 2.068.36. 3. Razni prispevki K 5.631.87, skupaj K 8.203.42. b) Izredni prispevki: 4. Prispevki za obrambni sklad K 1.390, skupaj K 9.593.42. — II. Izdatki. a) Redni izdatki: 1. Plače, remun. učit. osebju, razni računi itd K 21.597.24. b) Izredni izdatki. 2. Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad K 1.390, skupaj K 22.987.26, torej primanjkljaja K 13.393.84. Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu sušcu 1913 je 142 strank vložilo 54.411 K 84 v. 167 strank dvignilo 42.061 K 93 v. Stanje hranilnih vlog 2,032.999 K 22 v. stanje hipoteknih posojil 1,572.076 K 15 v. Denarni promet v mesecu sušcu leta 1913. 219.637 K 22 v.

Velika tatvina. G. Peter Mesurec, veleposesnik v St. Jurju v Slovenskih gorah je bil okraden na velikonočno nedeljo za več kot 80.000 K. Tat je bil pri tem zelo spreten.

Glavni dobiček turških srečk pri zrebanju dne 1. aprila t. l. ni zadel št. 17.872, kakor smo včeraj poročali, temveč št. 171.872, kar s tem popravljamo.

Število rekrutov se zviša. Poroča se iz dobro informiranih krogov, da izdeluje vojaška uprava predlog, vsled katere se zviša število rekrutov na vsako leto za 15.000 mož. Kdaj pa pride ta predloga pred zbornico, še ni gotovo.

Roparski morilec Dominik Polz zopet pred sodiščem. Pred kasacijskim sodiščem v Ljubnem se vrši 24. t. m. obravnava o ničnostni pritožbi v procesu proti morilecu Polz.

Mali finančni načrt. Proračunski odsek je izdelal načrt, po katerem predlaga, da naj se zviša davek na žganje in osebna dohodnina, realni davki pa naj se znižajo. Uvedejo naj se pristojbine na stave pri dirkah in davek na peneča vina. Dežele dolo od zvišane davka na žganje

kakih 62 milijonov kron, ki se razdele po določenem ključu na posamezne dežele. Kranjska dobi kron 2.020.710, medtem ko ji je pripadlo leta 1911. samo okoli 1.021.151 K.

Ponarejanje delavskih knjižic, pečatov in uradnih potrdil. Pred okr. sodiščem v Mariboru se je moralo zagovarjati dne 1. aprila 9 oseb zaradi zločina goljufije. Ponarejali so skupno delavske knjižice z napačnimi imeni in delovnimi pogodbami, pečati, podpisi, občinskimi in notarskimi potrdili in na ta način od delodajalcev are izvajali. Obsojeni so: 41letni Matija Simonič, dninar v Desnjaku na šest, 24letni Franc Vajda, dninar v Lahoncih na pet, 27letni Tomaž Mežnarč, dninar v Desnjaku, njegov 50letni oče Andrej Mežnarč, gostac v Desnjaku, 23letni Franc Filipič, posestnik na Desnjaku, Ana Simonič, dninarjeva soproga v Desnjaku po štiri, 17letni čevljarški učenec Feliks K. v Lahoncih na tri, njegov 18letni brat Jožef K., dninar v Lahoncih in 56letni zelar Jurij Stih na dva meseca ječe.

Ljubljana.

— **Ljubljanski občinski svet** bo imel jutri v torek, dne 8. aprila ob 6. zvečer v mestni dvorani redno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva, volitev pet članov disciplinarne komisije; volitev enega člana kvalifikacijske komisije in poročila: o odloku deželne odbora glede odklonitve odobrih eventuelnega posojila za hidroelektrične naprave na Ljubljani; o službeni pragmatiki za pomožne uradnike, sluge itd. mestne občine ljubljanske; o prošnji mestnih šolskih slug; o proračunu mestnega zaklada za leto 1913; o dopisu magistrata glede doneska mestne občine za obrtne nadaljevalne šole; o prošnji Marije Klopčar za določitev cene nekaj mestnega sveta regulirane Zelene poti; o dopisu magistrata glede opustitve Ozke ulice ter prodaje mestnega sveta v tej ulici; o prošnji raznih najemnikov stanovanj v mestnih poslopih za znižanje zvišane jim najemščine; o prizivu občine Moste proti odloku mestnega magistrata v zadevi odprave raznih zdravstvenih nedostatkov pri tovarni za lino; o dopisu deželnega odbora glede zamenjave zemljišč ob Grubarjevem kanalu v svrhu povečanja domobranske vojašnice, odnosno zgradbe prekladalnice za živino pri mestni klavnici; o dopisu magistrata glede dobave nasipnega materiala za mestne ceste ter nakupa nekega kamnoloma v ta namen; o prošnji Gospodarskega naprednega društva za St. Jakobski okraj za pravno lesenega mostu čez potok Gajlevo; o dopisu magistrata o samostojni predlogu obč. svetovalec Jožef Reiserja glede regulacije ceste na Barju od »Rdečega križa« do šole; o dopisu magistrata glede regulacije Pražakove ulice; o prošnji Marije Klopčar in Leopolda Legata glede popolnitve regulacijskega načrta za Trnovsko predmestje zapadno od Zelene poti; o ponudbi I. Ogorelca glede odkupa njegovega hleva v svrhu regulacije Igriske ulice; o ponudbi Jerneja Jeleniča glede odstopa nekaj sveta ob njegovih posesti na Stari poti v svrhu regulacije te poti; o ponudbi Alberta Zeschko za brezplačen odstop sveta ob cesti v Rožno dolino v svrhu uravnave te ceste; o dopisu deželnega šolskega sveta glede prepustitve primerne prostora za dijaško igrišče za dijake

c. kr. višje realke; o prošnji mesarske zadruge za napravo shramb za shranjevanje orodja malih mesarjev v mestni klavnici; o prizivu Ane Regaličeve proti odmeri vodarine in gostoščine pri njeni hiši na Slovenskem trgu št. 3 in samostalni predlog obč. svetovalec Ivana Štefeta glede uvedbe veselikega davka. Na dnevnem redu tajne seje so naznanila predsedstva in poročila: o prošnji nekega uradnika za definitivno nameščenje; o prošnji za zvišanje pavšala za nadzorovanje vodovodne zajemalnice v Klečah; o računskem sklepu ter letnem poročilu o poslovanju mestnega občinskega zakupa za leto 1912; o prošnji za razne obrtne koncesije.

— **Deželni odbor proti ljubljanskemu prebivalstvu.** Deželni odbor se hoče polastiti vodnih sil na Ljubljani ter s tem oškodovati ljubljansko mesto za stoletje. Ta nakana se mu morda posreči, ako se ljubljansko prebivalstvo pravočasno ne pobriga za svoje interese. Na shodu, ki ga priredi »Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj« danes ob pol 9. zvečer v gostilni pri Perlesu v Prešernovi ulici, se bo razpravljalo o tem najnovešem atentatu deželnega odbora na interese ljubljanskega mesta. Zato se nadejamo, da se bo tega shoda udeležil vsakdo, ki je vnet za koristi Ljubljane in njenega prebivalstva.

— **Nasvet za Prešernov spomenik.** Prejeli smo sledeči nasvet. Zadnji čas se je pojavilo krog Prešernovega spomenika nekaj zelenih drev, ki dajejo spomeniku nekaj okrasa, da si le v službi kavarne. Pri tem pa je marsikoga obšlo mnenje, ali bi ne bilo lepo, da bi bil cel spomenik, namreč skala — z zelenjem obraščena. Že prej se je trdilo, da je bil Prešernov spomenik določen za gaj z zelenim obzadjem. Sedaj bo postal ob bregu Ljubljanske lep trg in Prešernov spomenik bo kakor nekaj grič na njem. Ako bi se ona skala pod »mužo« zarasla z bršljinom bi najbrže spomenik mnogo pridobil in bi dobil lepo svežo obliko. — Prinašamo ta nasvet z željo, da se še drugi o tem izjavijo. Po našem mnenju bi bil z bršljino poraščen spomenik mnogo lepši, nego je sedaj.

— **Slavnemu mestnemu magistratu.** Davkoplačevalci ob poti v Rožno dolino vlnudno vprašamo, kaj je z nadaljevanjem graditve ceste. Delo je popolnoma zaspalo. Navozil se je pač do drsališča nekaj nasip, iz katerega se ob najmanjšem dežju vsuje blato in nesnaga na sedaj povsem razdrapano pot, da moramo pasanti skakati preko luž in ilovnega blata. Slavni mestni magistrat naj ne misli, da pot v Rožno dolino sega le do dr. Košeninove vile, marveč do vile Beg v Rožni dolini. Mislimo da smo vsi davkoplačevalci enakovredni, vsaj ob volitvah se nam zatrijuje to. V praksi bo menda drugače. Ako se iz kateregakoli vzroka ne more nadaljevati z gradbo ceste, naj se vsaj pot do vile Begove pošteno nasuje, kakor se je to zgodilo vsako pomlad. Ob enem naj se poskrbi, da spravi »inženir« Sogli nakopano pot zopet v red, da ne bo treba morebiti kake nesreče, ki spomni oblast na to. Torej!

— **Kinematograf v deželnem gledališču.** Kakor slišimo, bo v soboto ž. tvoritvena predstava kinematografa v dež. gledališču. Kinematograf bo nosil naslov: Kino-Metropol.

— **Včerajšnja nedelja** je bila zelo aprilska. Od jutra do večera se je vreme izpreminjalo vsake pol ure — zdaj dež, zdaj solnce. Ljubljanski

parki, ki so že lepo ozeleneli, so bili polni izprehajalcev.

Kinematograf »Ideal«. Nikdo naj ne zamudi si ogledati senzacijski spored »Obleganje Odrina«, Dramo »Lomilka src« so vsi občudovali. Jutri »S kapitanom Scottom na južni tečaj«, največja senzacija te sezone. V soboto veliki ameriški senzacijski film »Življenje Jezusa«.

Društva.

Cercle Franco-Ilyrien bo imel svoj redni občni zbor v sredo 16. t. m. ob šestih zvečer v svoji društveni učilnici.

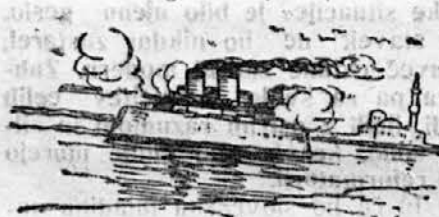
Avstrijski kolesarski športni odbor Dunaj priredi v nedeljo 4. majnika 1913, ob 10. uri predpolne ob vsakem vremenu veliko cestno dirko okrog »Goriškega Krasa«, daljava 140 km. — Start: Podgora pri Gorici, gostilna Stefan Bregant. Proga: Podgora, Krmin, Medveja, Zagraj, Tržič, Prosek, Opčine, Sežana, (glavna kontrola), Razdrto, Vipava, Ajdovščina, Černiče, Šempas, Gorica (cilj): Bačna dolina, gostilna »Tivolij« pri mitnici: Dirka je odprta za vse v avstrijsko-ogrski monarhiji stalno bivajoče kolesarje z dovoljenjem avstrijskega kolesarskega športnega odbora, Dunaj IV., Terezijum, Prijave sprejema športni odbor Dunaj IV., Terezijum ter izključno kolesarsko društvo »Gorica« v roke g. tajnika Joško Kuštrina, Gorica, Gosposka ulica 25/I. — Vloga 4 krone. Darih bode deset v vrednosti 120, 100, 80, 60, 50, 40, 40, 30 in 20 kron. Vsi tekoni 1 ure po prvakovi dirki na cilj dobe srebrne svetilje. — Zaključek prijav v sredo 30. aprila t. l. ob 10. uri zvečer. — Po tem dnevu se ne sprejemajo prijave. — Vsa pojasnila daje nadporničnik Karol Lokustrian, poveljnik kolesarske stotnije lovskega bataljona št. 20, Krmin.

Tedenska kronika.

Slavni naši diplomati vedno dobro se drže, (hočejo vsem pokazati, da se vojske ne boje!)

Nekdaj so oznanjevali srbsko okupacijo, zdaj v Evropi so izzvali morsko demonstracijo.

Ladje skupaj so pozvali, (ker nič dela ni za nje), demonstrirati so poslali v črnogorske jih vode...

Nikita je bombardiral turški Skader dan in noč, komaj se je še upiral, pa mu je prišla pomoč.

Nikita se ni ustrašil, ker ima še mnogo mož, rajše Turke je preplašil in jim vzel je Taraboš.

Pod bregovi Črne Gore ladje razne plujejo, kakor ena se obrne — druge jo — varujejo.

Vse na svetu se spreminja nič več stalnega tu ni, slava v praznem dim izginja in zasmeh se spremeni.

To je čutil Šukri paša, ki je branil Drinopol, mislil je, da vse prekaša, kar junakov je okol.

Nemški listi so pisali, da je kakor prvi lev, z glorio so ga obdali, zlagali so slavospev.

Šukri paša se je branil kakor vedel in znal da bi slavo si ohranil — toda Drinopol je pal.

Nihče ni mu ogovarjal, da odločen je junak — ker je vedno opozarjal, da bo mesto spustil v zrak.

Vendar to se ni zgodilo, mož beseda ni ostal, ko ni več rešitve bilo — rajši se je — sam udal.

Prej je rekel, da sovragu nikdar mesta ne zroči, ko bo stal Bolgar na pragu s celo vojsko v zrak zleti.

Toda vojska ni zletela, zletel je le paša sam, ko ga vojska je obšla, rekel je: jaz se podam...

Lev se v zajca je spremenil in ujeti se je dal — (mnogo ni zato se zmenil, kaj bo svet o tem dejal).

V Sofijo so ga peljali, priredili mu sprejem, h Kendi so v hotel ga dali, preskrbeli ga z vsem.

Tako slava se spreminja, v zajca se spreminja lev, tako glorijska izginja — Nemci, kje je slavospev.

Klerikalci in pravaši, so imeli svoj kongres, ker v nevarni dobi naši, bratovska jih družji vez.

Tam v prekrasni Opatiji, skupaj modrovali so, o bodoči domaćiji, trden sklep kovali so.

Kaj na shodu so sklenili, danes vsa Evropa ve, ker so v listih naznanili, slavni svoj »komunike!«

Da Slovenci in Hrvatje — (o tem dvoma danes ni) smo po rodu krvi bratje — v tej izjavi se glasi.

Vendar nismo neizprosni: da nas bolje se spozna — v Hercegovini in Bosni nemški jezik naj velja.

Kar se pa mladine tiče, ni se treba varati — in predrzne te mladice, treba je pokarati.

Proti Cuvaju seveda, je govoril Šusteršič, toda prazna je beseda, tam kjer ni dejanja nič.

In tako so se veljaki, med seboj priklanjali, o bodočnosti junaki, prav lepo so sanjali.

Eno zlo rodi še drugo (staro je pravilo že) in za klerikalno kugo nemštvo nam v deželo gre.

Bila bela je Ljubljana, in slovenski njen značaj, bila tujcem je izdana, z njo domači policaj.

Da bi v mestu varni bili in brez vse nevarnosti, pikeljavbo naklonili nam so — v radodarnosti.

Pometači.

(Jos. Ciperle.)

Kdo je pometač?

Pometač je oni, ki pometa. Pometajo pa sicer mnogi ljudje, ne samo oni, ki jih zovemo navadno pometače.

Pometa se z metlo, z jezikom, s peresom, gorjačo, sabljo, puško in koso.

S pristnimi metlami pometajo cestni pometači, potem dekle in nekatere gospodinje. Pometači pometa največ pred tujimi pragji, nekatere ženske pa celo pred svojim.

Toda to so navadno prav nadležne smeti. Tudi ženske pometajo rajši pred tujimi pragji; a tu ne z metlo, ampak z jezikom.

Jezik je jako mogočna, in dostikrat jako grozovita metla.

Ljudje, ki posebno radi pometajo z jezikom, so opraviljci. Nekoč so pometale s tem orodjem le ženske. Imenovali so jih opraviljke. Moški se nekoč niso bavili s tem. Govorili so malo, molče plačevali davke in molče priznavali modrost vsake vlade.

Zdaj pa ni več tako. Mnogo se je tudi moških bitij že tako pobabilo, da tudi opravljajo. Nekateri imajo celo še bolj nabrušene jezike, nego njih lepše polovice. To so tedaj opraviljci.

Z jezikom pometajo tudi državni pravdniki. Ti nametajo včasih toliko smeti na glavo obtoženčevu, da mora vzeti zagovornik kar gnojne vile, da jih vsaj nekaj odkida z njega.

Z jezikom pometajo dalje politični govorniki in poslanci. To sicer ni posebno naporno delo in tudi ne nevarno, kajti pred nezdodami jih varuje njih imuniteta. Večje občudovanje zasluži dostikrat kaka jezična opraviljka, kajti to prime za jezik lahko sodnija.

Poslanskim jezikom se je tu in tam celo že posrečilo, da so pometači kar cela ministrstva s pozorišča. To je pač malo napornejše delo, če se pomisli, da so nekateri ministri kar pilepljeni na svoje sedeže. Seve v Avstriji še niso poslanci nobenemu ministru skalili vode.

Čudno je pa tudi to, da vsi poslanci le pred tujimi pragji pometajo. To sicer lahko store, ker oskrbe pometanje pred pragom njih stranke poslanci drugih strank.

S peresom pometajo časnikarji, a tudi ti le pred tujimi pragji.

Kjer ne izda jezik ali pero, tam nastopi v mnogih slučajih gorjača ali cepec.

Ni še dokazano, kaj je hujše: ali prav oster jezik in pero, ali prav robata gorjača in tumpast cepec.

Pometači z gorjačo in cepcem,

ni prav fino. Ljudje, ki rabijo ti orodji, so pretepači.

So pa tudi ljudje, ki pišejo z gorjačo in cepcem. To se pravi: tudi taki pišejo s peresom, a pišejo tako, kakor lomastijo pretepači z gorjačo. Taka pisava se imenuje gorjačarska.

Bili so časi, ko je gorjačarska pisava še nekaj izdala. Takrat namreč še niso poznali ljudje skrivnosti take pisave. Odkar se je pa svet prepričal, da stopi gorjača le takrat v delo, kadar pusti koga pero na cedilu, ali kedar nima dokazov za svojo trditve, celo gorjača ne izda več. Gorjača ni namreč dokaz resnice. Z gorjačo se pobije človeka, a ne dokaže se nič.

Pometa se tudi s sabljami in puškami. Tudi to so jako grozovite metle. Seve le za onega, proti kateremu so obrnjene. Sablja in puška sta namreč jako čudno uravnani. Sablja je namreč ostra na oni strani, ki je obrnjena proti nasprotniku; puška pa ima to lastnost, da vedno le spredaj poči. Bolj opasno je pa to pometanje, če ima tudi nasprotnik puško. Takrat pač ne gre vse prav gladko.

S koso pometa pa le smrt. Ta je najradikalnejša pometalka. A ni tako napačna, kakor bi mislili. Kajti s svojim pometanjem ne razdvaja ljudi, kakor store često drugi pometači; ampak ona pobrati zopet pod lopato, kar razdvajal je beli svet.

Zdaj se nam ni treba bati drugih več sovražnikov (prišli bodo časi zlati v službi novih stražnikov).

Varni bomo zdaj Slovenci, proč je zdaj nevarni čas, ker živeli bomo v senci, ki skrbela bo za nas.

Kdor prej pride, ta prej melje, star pregovor se glasi — tudi Kačarjevo zelje dobro nas o tem uči.

Kačar zelje je prodajal, mož je preponosen bil, rad na shodilo se je shajal klerikalcem je kadil.

Mislil je, da radi tega bo imel od njih pomoč, toda vse do meje sega — tudi klerikalna moč.

Sodnik: A kaj je bil prej? **Mladotnik:** Živ.

MALI PROCENTI:

Trgovec: Čudim se, da zdaj trgovci tako težko izhajajo in da je toliko konkurenca — ko vendar delajo s 30% dobička. Jaz sem delal z 1% — pa sem si napravil lepo premoženje. Za en goldinar sem kupil — za dva sem pa prodal.

DVOUMEN ODGOVOR.

Profesor: Kaj je srednica?

Učenec: Srednica je zvezna črta med spolovili dveh nasproti si ležečih stranic v kvadratu.

VAŽNO ZA KREMATORIJ.

Komisar: Ali je naročil gospod baron, da se ima njegovo truplo sezgati.

Gospodinja: Ne, samo dolžna pisma.

SREČNA BOSNA.

Neki avstrijski politik si je hotel ogledati Bosno na svoje oči in je potoval peš po raznih krajih. Na neki cesti je srečal kmeta in ga je vprašal kam gre. Povedal mu je, da gre v mesto. Med potom mu je Bosanec pripovedoval sledeče: Ko sem šel nekoč s svojim oslom v mesto, sem srečal na tej cesti Turčina. Velel mi je takoj, naj stopim z osla in sam je sedel nanj. Odjahal je naprej in nisem videl osla nikoli več.

»Zdaj pod avstrijsko vlado se vam boljše godi,« je menil politik.

»E, ne,« je odgovoril Bosanec, »zdaj nimam niti osla.«

PROMETNA ZAPREKA.

A. Človek sam ne ve, kam bi prištevati to gospodično, ki jo vidiš vedno na ulici.

B. Med prometne zapreke.

NI RAZUMEL.

Učitelj: Kaj misliš, kam vodi strast za pijačo?

Učenec: V gostilno.

ZAVEDNOST.

Katehet: Kdo je Bog?

Učenec: Gospodar nebes in zemlje.

Katehet: Kaj si torej ti?

Učenec: Jaz sem Slovenec.

SEZONA.

Tat prosi sodnika, naj mu dovoli nastopiti kazneni postopek.

Sodnik: Zakaj.

Tat: Ker je ravno sedaj naša sezona.

mного, zahtevajo Zavezniški, da mora Turčija Grški neposredno odstopiti Egejske otoke.

In še ena precej kočljiva točka je, ki loči obe stališči, stališče velesil in ono Zaveznikov. Velesile se smatrajo za edine, ki so poklicane, da odločijo o asbanskih mejah. V svojem odgovoru so pa Zavezniški druge strune napeli: izjavili so, da si pridružujejo pravo izraziti se o albanskih mejah tedaj, kakor hitro se velesile definitivno odločijo.

Sedaj se bodo zopet posvetovale velesile, ki jih čaka še precej napora. Morajo namreč, če jim je resno ležeče na tem, da pride kmalu do miru pripraviti Italijo do tega, da preneha nasprotovati Grški, ki hoče kar se Albanije tiče malce drugih meja, kot bi jih priročila Italija. Italija dela glede južnih albanskih mej iste težkote, kot jih dela Avstrija glede severnih in severovzhodnih. To ravnanje je izdalo namerne obeh držav: ena se hoče vdomačiti v severni, druga v južni »neodvisni« Albaniji. Avstrija pa hoče zadobiti še večjega vpliva nad Albanijo, s tem, da misli obdržati protektorat nad katoliškimi Albanci. S tem pravzaprav da je Avstrija sama najlepše spricevalo o svoji veri glede sposobnosti Albancev za samostojno državno življenje. Proti komu bo pa koristil albanski katolikom avstrijski protektorat? Pač edino mogoče, da proti mohamedanskim soderžavljaniom. Potemtakem smatra Avstrija Albance za sposobne, da se bodo med seboj zaradi vere klali. In takšen narod naj ima avtonomijo? Ali pa hoče Avstrija s tem, da obdrži protektorat nad katoliškimi Albanci, istega obdržati tudi nad onimi katoliškimi Albanci, ki pridejo pod srbsko vlado. Kaj tacega pa srbska vlada ne bo dovoljevala, in Avstrija je bila že po »Samoupravi« opozorjena na to, da so v Srbiji zakoni, ki se vpoštevajo in se ravna po njih!!

Ko naziranj Zaveznikov bodo morala vsa vprašanja meja Albanije biti preje definitivno rešena, predno sklenejo mir s Turčijo. Sovražnosti proti Turčiji pa hočejo ostaviti v trenotku, ko se jim zamajči, da bodo njihovi predlogi sprejeti.

UKREPI ČRNOGORSKE VLADE GLEDE DEMONSTRACIJE.

Cetinje, 6. aprila. Črnogorska vlada je zapovedala uradom v Baru, da morajo biti vsi člani generalnega štaba internacionalne namorske demonstracije kar najvidnejše sprejeti, toda na vse militarne akcije s strani mednarodnega brodovja z militističnimi ukrepi odgovoriti.

Poveljnik mednarodnega brodovja.

Dunaj, 5. aprila. Poveljnik mednarodnega brodovja, ki ima v črnogorskih vodah izvesti demonstracijo proti Črni Gori bo viceadmiral Cecil Burney, poveljnik angleške vojne ladje »King Edward VII.«, ki je danes dospela v črnogorske vode. Ob črnogorski obali je tudi angleška križarica Jartmouth. Od francoskih ladij se nahaja tam oklopnica »Edgar Quinet«. Blokada črnogorske obale še ni izpeljana. V to svrhu bo konferiral poveljnik mednarodnega brodovja, nakar bo blokada izpeljana.

Avstrijske zahteve.

Dunaj, 5. aprila. Reuterjeva vest, da je blokada črnogorske obale že izvedena, se še ne potrjuje. Med kabineti se še vrše tozadevna posvetovanja. Avstrija zahteva, da se blokada razširi tudi na albansko obalo in da se tako prepreči vsako dovažanje srbskih čet. — Ta dunajska skrb je pa čisto odveč, kakor je razvidno iz sledečega telegrama:

Belgrad, 5. aprila. Po avtentičnih informacijah, poroča »Obzor«, ki so došle iz Skoplja, je poslednji glavni transport srbskih čet iz Soluna za Skader dospel v Sv. Iv. Meduanskega že v terek. Transport se je vršil med obilnimi neugodnostmi. Trajal je mesto pet dni — 16 dni. Vest o

smrti grškega kralja Jurija je dohitela transport v korintskem zalivu, kjer je moral ostati in čakati celih osem dni. Kajti grške vojne ladje, ki so spremljale transport, so morale sodelovati pri pogrebnih svečanostih. Nevarnost radi turške »Hamidie« je zahtevala največje opreznosti in to je transport zelo zadrževalo. Cela posadka na ladiji je ostala zdrava.

Ta vest, ki jo potrjuje tudi uradno poročilo iz Beograda je tudi važna radi tega, ker so nekateri krogi hoteli v pošiljanju srbskih čet pred Skader videti nagatjanje velesilam in ne izpolnjevanje zavezniških dolžnosti. Uradno poročilo kategorično izjavlja, da je srbska vlada namenila Črni Gori v pomoč 2 diviziji, zadnji transport teh dveh divizij je došel v terek v Sv. Iv. Meduanskega.

Poziv poveljnika mednarodnega brodovja

Rim, 6. aprila. »Fig. Stefani« izve iz Bara: Potem, ko je došla angleška vojna ladja »King Edward VII.« s poveljnikom viceadmiralom Burneyem v črnogorske vode je bil sklican pod predsedstvom po dostojanstvu najstarejšega poveljnika mednarodnega brodovja viceadmirala Burneya prvi svet poveljnikov, ki je po posvetovanju odposlal črnogorski vladi depešo, v kateri opominja k respektu akcije, ki so jo velesile podvzele, da omogočijo izvedbo svojih sklepov.

Poziv Črni Gori, da odneha.

Dunaj, 6. aprila. Poveljnik mednarodnega brodovja, po dostojanstvu najstarejši viceadmiral angleški je odposlal včeraj 5. t. m. na črnogorsko vlado telegram, v katerem naznanja prihod mednarodnega brodovja in kjer zahteva odgovora, če se Črna Gora podvrže sklopem velesil in odneha z obleganjem Skadra.

Odgovor črnogorskega ministrskega predsednika.

Cetinje, 6. aprila. Angleški viceadmiral je poslal včeraj 5. t. m. na ministrskega predsednika telegram, kjer sporoča o prihodu mednarodnega brodovja v črnogorske vode, v svrhu, da prisili velesile Črno Goro da se uda v Skaderskem vprašanju. Ministrski predsednik je na to depešo odgovoril, da globoko obžaluje, da hočejo velesile s svojim brodovjem izvesti kresijo, ki pomenja popolno kršenje neutralitete, ki so jo velesile ob početku vojne obljubile. Črna Gora je svoje stališče glede skaderskega vprašanja že razložila in ne bo kljub presili, ki obstoji v priložnosti mednarodnega vojnega brodovja od svojih zahtev odstopila. Glede najslajših korakov še nobene sklepa.

London, 6. aprila. Poveljnik brodovja ne smejo storiti nobenih okrepov, ne da bi preje poprašali za mnenje in dovoljenje svoje vlade, izkrcanje vojaštva se ne sme preje izvršiti, dokler ne pride izrecno povelje.

Črna Gora se mora odločiti tekom 24 ur.

Rim, 6. aprila. Avstrija je zahtevala, da mora Črna Gora tekom 24 ur prenehati z obleganjem Skadra, drugače, da se izkrci vojaštvo. Angliji se zdi termin prekratek in je za to, da se ji da tri dni za premislek.

MIROVNA POGAJANJA.

Sofija, 5. aprila. (Kor.) Bolgarska brzojavna agencija poroča: Zastopniki velevalst so danes dopoldne ministrskemu predsedniku in ministru zunanjih zadev sporočili sledeče: Da se doseže ustavitev vojnih operacij, izjavljajo velevalst, da morajo zavezne države balkanske sprejeti direktno črto Enos-Midija in se rešitev vseh vprašanj finančnega značaja pridržati strokovni komisiji v Parizu, katere se udeležijo tudi bojujoče se stranke. Ministrski predsednik Gešov je izrekel svojo

zahvalo zastopnikom velevalst in izjavil, da poda odgovor po dogovoru z zavezniški.

BOJI PRED ČATALDZO.

Sofija, 6. aprila. Iz uradnega poročila je razvidno, da so se vršili v dneih 30., 31. marca pred Čataldžo hudi spopadi med Bolgari in Turki. Boji so bili besni, sovražnika sta se drug drugemu približala na 200 do 300 korakov. V boji, ki se je končal z divilim begom Turka, je poseglo tudi turško vojno brodovje. Turki so imeli, kolikor je dosedaj znano 1500 mrtvih.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložilo znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, planine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Mesečna soba elegantno meblavana s posebnim vhom z uporabo kopeli in hrano se takoj odda enemu ali dvema gospodoma. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 264—3

Gospodična se sprejme na hrano in stanovanje. Naslov pove »Prvi anončna pisarna«. 265—3

Urarskega pomočnika
sprejme takoj
Fr. P. Zajec, Ljubljana
Stari trg šte. 9.

V plačilne težkote zašli trgovci in industriji

se ranžirajo

najhitreje in popolno diskretno in se v to svrhu tudi denar prekrbi.

Vprašanja pod »Filijalka Ljubljana« na upravo »Dneva« 146

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Rusija in Skader.

Sazonova brezvestnost. — Energične zahteve Zaveznikov. — Demonstracija brodovja šesterih evropskih velesil proti Črni Gori. — Brodovje velesil v črnogorskih vodah. — Oster odgovor črnogorske vlade na depešo angleškega viceadmirala. — Črna gora se niti tej presiji ne ukloni.

6. aprila.

Včeraj smo v brzajavnih vesteh sporočili o silno nepričakovanih izjavah ruskega zunanega ministra Sazonova, čigar obnašanje napram balkanskim Jugoslovanom imenujemo lahko izdajalno. Šele sedaj, ko že šest mesecev padajo srbski in črnogorski junaki pred Skadrom v nadi, da ne žrtvujejo zastoj svojega življenja, temveč v korist celokupnega naroda, da v korist Jugoslovanstva. Kadarkoli je podajal njihov kralj Nikola kakšne izjave je vedno opozarjal, da ima v rokah zagotovilo, da bo Skader Črnogorski, ako ga Črnogorci osvoje. In ko so velesile silile na to, da se Skader prižna Albaniji se je Rusija držala rezervirano in ponovno izjavila, kakor zgoraj.

»Če ga osvoje.« In Črnogorci so poklicali na pomoč Srbe in začela se je strašna borba pod Skaderskimi utrdami, borba ki relativno ni manjša in manj strašnejša od borbe, ki so se vršile na vzhodnem bojišču. Kaj življenje, kaj žrtve, kaj zato, če so proti taraboskim utrdam odhajajoče bataljone vojakov imenovali poveljniki »bataljone smrti« — kaj zato! Volnik zapuščajoč že možko dobo je trdno korakal poleg mladega tovariša; oba odločna, oba dobro vedoča, da gresta, v smrt; toda kaj zato! Saj gre bataljon v smrt, da odkupi narodu lepšo bodočnost, da izvohuje Skader. Saj ima zagotovilo, da bo Skader, če ga osvoji, Črnogorski. Oddelek za oddekom je prodiral in — padal, toda volja in odločnost je bila neomajna!

Vspričo teh dejstev ne moremo obnašanja Sazonova in oficijelne Rusije imenovati drugače kot izdajalsko. Sedaj, ko je padlo toliko mož, ko se je prelilo toliko krvi — sedaj: Črna Gora Skadra ne dobi. S tem izrekom je morda odprl Sazonov slepo udanim Črnogorcem in Srbom

oči. Nič bi ne imeli proti njegovi izjavi in proti sklepu velesil, da je to bilo pred šestimi ali petimi meseci, toda danes je to dejstvo izdajalsko in neravno, ne humano.

Pa ne samo to. Sazonov je tudi dejal, da bodo ostali zavezniški še kolikortoliko dobili tega, kar zahtevajo. Ta izjava je ravno takšna, kot da se hoče Zaveznikom po milosti Evrope podeliti nekaj. Res čudna poba. Jugoslovanski narodi bodo poznali, da rešitev ne pride od vzgoraj, temveč, iz mase, iz naroda.

To so dejstva, žalostna dovolj, da ne moremo biti nič kaj veseli kategorične izjave, da Rusiji ne preti nobena vojna nevarnost. Kdaj so že želela ušesa narodov zaslišati te besede, kdaj že. Saj to pomeni: Svetovni mir. Desnica, ki je bila na »čalejem večeru« pri ministru Sazonova je izjavila, da je politika Sazonova in Rusije verovajna slovanska interese. Tudi drugi poslanci niso nasprotovali. Poleg oficijelne Rusije je pa še slovanska narodna Rusija, in na to je razlaganje Sazonova napravilo slab vtis, vsled česar se je takoj zanikavalo, da bi bil Sazonov res v tej smeri se izraževal. Cena takšnih uradnih zanikovanj!

MIR JE ŠE DALEČ.

Kakor smo že poročali, so predali Zavezniški zastopnikom velesil odgovor na njihovo noto z dne 2. marca, v kateri so velesile razložile pogoje pod katerimi hočejo posredovati med Zavezniški in Turki. Med tem, ko so Turki en bloc sprejeli vse pogoje velesil, so Zavezniški podali širše predloge. Prepadi med predlogi velesil in odgovorom Zaveznikov je precej velik. Med tem, ko so velesile mnenja, da bi same odločevale o Egejskih otocih in sicer hočejo odločiti tako, da ostanejo Turčiji vsi otoki pred Dardanelami in ob Maloazijski obali, tako, da bi Grška navezadnje ne dobila ravno

Moderne srajce — bele in barvaste,

tenniske, lovske, hribolazke, mrežaste, in vse druge vrste z ovratnikom in brez ovratnika, spalne srajce, trdi in mehki ovratniki, zapestnice, naprsniki, dolge in kratke spodnje hlače, majice, nogavice itd. vse v največji izbiri in najboljši kakovosti po zelo skromnih in stalnih cenah

z 10% popustom

v modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne
Ciril in Metodove šolske družbe!

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega
likerja iz zdravilnih rastlin, kateri
izborno upliva proti slabosti v
želodcu ter ga radi tega v nobeni
družini ne bi smelo manjkati.

Radi prevelike zaloge blaga dajem
20% popusta

vse pomladne najnovejše damske kostume, krila, bluže
kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke
najmodernejšega kroja.

Postrežba točna in solidna. Cene priznane nizke.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Pri nakupu „pra-
vega Francka“
izvolite paziti na
to-le varovalno
znamko.

Zavrnite pre-
vidno podobne
zavoje kot ne
„pravi Franck“.

Tovarna
v Zagrebu.

Proizvod najboljših
sirovin.

KRI, Cvetiča zunanost, zdravje, 50% prihranka na denarju v gospo-
dinstvu, tudi na mleku, sladkorju dosežejo, dobe vsi ki ne
MOČ, pijejo družega za zajutr, južno kakor dr. pl. Trnkóczy-ja
sladnim, zmešanim z nekaj mleka in sladkorja, se
ŽIVCE, občuduje. Ta vzreja stane polovico tega kakor druga
otroška redilna sredstva. Bolezen in umr-
ljivost ponehje. Sladni čaj ni sladna kava,
SPANJE DA ki zgubi pri praženju na redilni vrednosti.
SLADNI ČAJ. Pohvalna ponovna naročila prihajajo dan
na dan izdeljatelju: Lekarna Trnkóczy v Ljubljani, ki je dal vzrediti
s sladnim čajem svojih osem zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 za-
vojev po 1/4 kg 4 K franko. Zavoj 5 kg po 15 zavojev 10 K franko.
1/4 kg zavoji po 60 vin. povsod, tudi pri trgovcih. Glavna zaloga na
Dunaju v lekarnah Trnkóczy: Schönbrunnerstrasse 100, Radetzkyplatz 4,
Josefstätterstrasse 25; v Gradecu: Sackstrasse 4.

Zadnje novosti!

Priporoča se največja izbira spomlad-
nih kostumov, modernih jop in plaščev,
vrhnih kril za

dame in deklice.

Za gospode in dečke

velika izbira oblek, površnikov, nepre-
močljivih pelerin najnovejšega kroja.
— Radi neznatnih stroškov cene brez
konkurence.

**Konfekcijska trgovina
A. Lukič, Ljubljana**

Pred škofijo števil. 19.

Pošljite naročnino,
ako je še niste!

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne
krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.
Solidna trdka:

BLUZE

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

:: in krstni opravi. ::

Izgotovljene obleke

površnike, pelerine za moške in dečke. Fine vrhne jo-
pice, cele obleke (kostume) in posamezna krila za ženske
v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Škofu“ v Ljubljani,

na vogalu Medene ulice in Pred Skofijo št. 3 (nasproti gostilne
„Pri Sokolu“. — Podružnica trdke R. Miklauc.

Velika izbira. — — Stalne nizke cene.

Balkanska vojna

v karikaturah in pesmih.

Izdal „Dan“. Samo 20 vin.

Te dni izide v naši tiskarni zbirka slik in pesmi pod naslovom

Balkanska vojna

v karikaturah in pesmih.

Ta knjiga bo obsegala kratek pregled glavnih dogodkov
na Balkanu poleg tega pa slike in pesmi, ki jih je tekom
vojne prinesel „Dan“ in razni humoristični listi. Za vsa-
kega Slovenca bo to najlepši spomin na balkansko vojno.
Določili smo tako nizko ceno, da si jo lahko vsak kupi.

**Kupujte, širite in pošiljajte to knjigo po
vsem Slovenskem, vsem znancem in pri-
jateljem, kot spomin na balkanski boj.**

Prva delavnica
v Ljubljani za popravila

vseh vrst čevljev

Hlita in trpežna izvršitev po nizki
ceni. Prešernova ul. 9 na dvorišču.

Del. glavica:
K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez.fond nad
K 1,000.000.

Stritarjeva ulica števil. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %